

DE SCHEURING DES RIJKS

TIJDPREEK

GEHOUDEN DOOR

Ds J. JONGELEEN

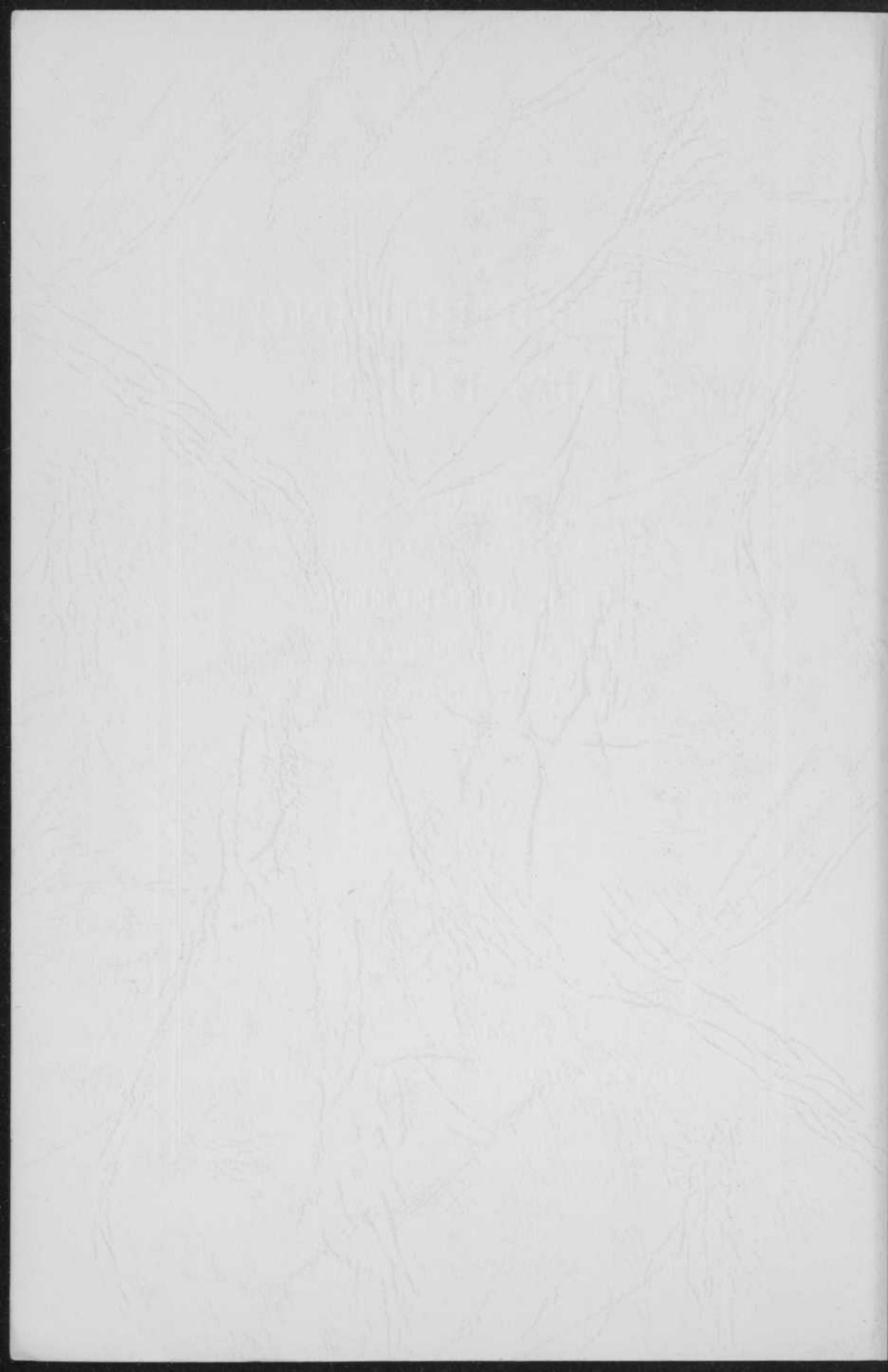
CHR. Geref. PREDIKANT

TE APELDOORN

1939

DRUKKERIJ JONKER — APELDOORN

DE SCHEURING DES RIJKS

TIJDPREEK

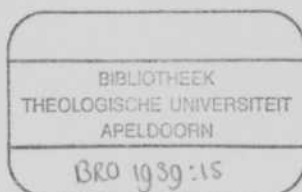
GEHOUDEN DOOR

Ds J. JONGELEEN

CHR. GEREf. PREDIKANT

TE APELDOORN

Ik hield deze preek Zondag 2 Juli en bij het lezen zal men met dien datum eenige rekening moeten houden.

Tot de tekstkeuze kwam ik door te bladeren in een oude jaargang van „de Wachter”. Daarin vond ik een meditatie van wijlen Ds Doekes, over dezelfde tekst. Van deze meditatie maakte ik, wat sommige dingen aangaat, dankbaar gebruik.

De wetenschap, dat verschillende mensen in mijn gemeente deze preek gaarne nog eens zouden lezen en anderen wellicht er ook leering uit konden trekken, deed mij besluiten, deze preek in druk te laten verschijnen.

Gebiede de Heere Zijn zegen er over.

DE SCHRIJVER.

Psalm 84 : 1.

Lezen 1 Kon. 12 : 1-16.

Psalm 79 : 4.

Psalm 89 : 13—14.

Psalm 85 : 3.

Psalm 79 : 7.

Tekst 1 Kon. 12 : 12—16.

Zoo kwam Jerobeam en het gansche volk tot Rehabeam op den derden dag, gelijk als de Koning gesproken had, zeggende: Komt weder tot mij op den derden dag.

En de Koning antwoordde het volk hardelijk; want hij verliet den raad der oudsten, dien zij hem geraden hadden.

En hij sprak tot hen naar den raad der jongelingen, zeggende: Mijn vader heeft uw juk zwaar gemaakt, maar ik zal boven uw juk nog daartoe doen; mijn vader heeft u met geeselen gekastijd, maar ik zal u met schorpioenen kastijden.

Alzoo hoorde de Koning naar het volk niet; want deze omwending was van den Heere, opdat Hij Zijn woord bevestigde, hetwelk de Heere door den dienst van Ahia, den Siloniet, gesproken had tot Jerobeam, den zoon van Nebat.

Toen gansch Jsraël zag, dat de Koning naar hen niet hoorde, zoo gaf het volk den Koning weder antwoord, zeggende: Wat deel hebben wij aan David! ja, geen

erve hebben wij aan den zoon van Isai;
naar uwe tenten, o Israël! voorzie nu uw
huis, o David! Zoo ging Israël naar zijne
tenten.

Geliefde gemeente!

Wanneer wij de vraag zouden stellen, wat of wel *het levenswerk* van den grooten Koning David is geweest, dan zou het antwoord moeten zijn: de 12 stammen, die zooveel eeuwen achtereen jammerlijk uiteen waren gevallen en menigmaal aan de omwonende stammen onderworpen waren, tot een *nieuwe levenseenheid samen te smeden*.

Immers het was David, die in langdurigen strijd de vijanden terugdrong en die vijanden Israëls macht deed gevoelen; in dien weg werden de nakomelingen van Jacob door een hechten band omsnoerd.

Die eenheid kwam vooral uit, wanneer het volk op de groote feesten samenkwam voor 's Heeren aangezicht.

Gemeenschappelijk deden zij dan belijdenis van hunne zonden.

Gemeenschappelijk brachten zij dan hun dankoffers.

Gemeenschappelijk zaten zij aan het paaschmaal.

Gemeenschappelijk loofden zij dan 's Heeren Naam in Zijn tempel.

Dat was heerlijk. Wanneer wij daarbij niet vergeten dat deze eenheid was gevormd *door geestelijke banden* en in den smeltkroes was gelouterd, dan zouden wij zeggen: dit is een eenheid *nimmer te verbreken*.

En toch, wij kennen de historie; zoo is het niet gebleven. De eenheid, die zoo hecht en sterk *scheen*, is weer *verbroken*, want de tijd is aangebroken, dat het huis van Jozef zich van Juda losscheurde en die bewuste scheuring is bijzonder noodlottig geworden.

Daarover spreekt het voorgelezen Schriftgedeelte:

Ik ga dus tot u spreken over:

De scheuring des Rijks

en wil u achtereenvolgens wijzen:

I. Op de uiterlijke aanleiding;

II. Op de innerlijke oorzaak;

III. Op het schuldig karakter van deze scheuring.

I.

Salomo, Israëls groote Koning stierf, en zijn zoon Rehabeam, één en veertig jaar oud zijnde, werd aanstonds te Jeruzalem door den stam van Juda tot Koning uitgeroepen.

De andere stammen, die hem, omdat er nog een sterk Davidisch element aanwezig was, wel niet voetstoots durfden weigeren, volgden Juda niet aanstonds om Salomo's zoon als Koning uit te roepen. Voor zij dat deden, wilden zij hem eerst hun *voorwaarden* stellen.

Om dat te doen werd een landdag georganiseerd te Sichem, waar Jerobeam, de zoon van Nebat tegenover Rehabeam, het woord zou voeren.

Op dien landdag beluisterde Rehabeam wat die overige stammen van hem begeerden.

Zij begeerden dat hij het juk, door zijn vader hun opgelegd, lichter zou maken.

Met dat juk bedoelden zij de zware *belastingen*, die onder Salomo's regeering al maar zwaarder waren geworden. Ja, Koning Salomo had veel noodig en in zijn dagen was heel het land dienstbaar gemaakt aan zijn regeering.

Zijn tempel en paleisbouw kostte schatten gelds en niet minder *zijn staand leger*.

Hij had, zoo lezen wij, 1400 strijdagens en 12000 ruiters en er wordt melding van gemaakt, dat hij 40.000 paardenstallen had en wanneer wij daar nu nog bijvoegen, dat er 200 rondassen en 300 schilden van geslagen goud waren, beginnen we er iets van te begrijpen, wat er noodig was.

Wij worden daarvan nog dieper overtuigd, wanneer wij bedenken hoeveel het onderhoud van het Koninklijke hof met die 1000 vrouwen en bijwijven, met die duizenden knechten en maagden kostte.

In 1 Kon. 4 : 22 en 23 lezen wij, dat er dagelijks op tafel kwam circa 120 mud bloem en nagenoeg 240 mud meel. Dan nog 10 vette en 20 gewone runderen en 100 stuks kleinvee, behalve de herten, reeën, buffels en gemeste vogels.

Met dit voor oogen begrijpen wij, dat het volk wel heel veel moest opbrengen en is het ons heelemaal geen wonder dat het *klaagde*, klaagde over Jeruzalem; immers van zuinigheid was onder Salomo's regeering geen sprake.

Snedig heeft wijlen Ds Doekes geschreven: „Klaagde het volk in Salomo's dagen over *Jeruzalem*, wij klagen *over den Haag*”.

Ja, het is opmerkelijk, dat er sindsdien en dan alle eeuwen door tot vandaag toe, onder het juk der zware belastingen *is* en *wordt* gezucht.

Ook nu wordt van ons volk door de regeering veel gevraagd. De druk der belastingen is zwaar. Op den Hemelvaartsdag van 1938 moet onze Minister-President door de radio hebben gezegd: „*Wij kreunen onder den belastingdruk*”. Hij sprak daar dus uit, dat het juk zwaar was en sindsdien is het nog zwaarder geworden en de toekomst wijst er op, dat de belastingdruk *nog zwaarder* zal worden.

Is het dan wonder, wanneer ook nu ons volk verlangend uitzielt naar verandering?

Wij ontveinzen natuurlijk niet, dat ook onze regeering voor groote moeilijkheden staat. Wij kunnen het weten, dat onze regeering voor noodzakelijke dingen veel noodig heeft en ons volk wil daarvoor zonder morren gaarne opbrengen.

Toch neemt dit niet weg dat *de zuinigheid* nu, meer dan ooit, moet betracht worden.

Onze Minister van Financiën ging heen; hij kon de verantwoording niet langer dragen.

Ons Ministerie trad af en dat aftreden hield in hoofdzaak verband met het financiële vraagstuk, met het nog meer vragen van het volk.

Dr Colijn, de man van wien ieder overtuigd is, dat hij voor land en volk het goede zoekt, is bezig een nieuw Ministerie te vormen. Dragen wij hem op aan den troon der genade, opdat hij zoo mocht slagen, dat er een regeering werd gevormd, die ons land door de financiële moeilijkheden heen hielp en die wegen vond, dat de belastingdruk niet zwaarder, maar lichter werd. Daar onze regeering in deze moeilijke tijden veel noodig heeft om de zaken tot een goed einde te brengen, moet ook ons volk zich leeren wachten voor *eenzijdig* klagen, want *eenzijdigheid* is ook op dit terrein *overgevaarlijk*.

Van de klagers in Rehabeam's dagen is ook heden nog wel wat te leeren.

Deze menschen maten het kwade *breed uit* maar hadden geen oog voor 't goede; dat vergaten zij.

Was het geen zegen, dat onder de regeering van Salomo *hun bloed* niet behoefde te vloeien?

Was het geen zegen dat onder Salomo's regeering *de vrede bestendig bleef* en handél en nijverheid bloeiden en dat er daardoor *welvaart* in het land was?

Ook wij moeten ons wachten voor eenzijdig klagen voor eenzijdig critiek maken.

Wij hebben nog heel veel goede dingen boven andere landen, waarvoor wij naast God onze regeering moeten dankbaar zijn. Zoo blijven wij in het *evenwicht*; zoo kunnen wij de regeering over ons gesteld opdragen aan den troon der genade en worden wij bewaard voor revolutionnaire ideeën.

Verder gaande vragen wij nu, hoe of Rehabeam op de gestelde voorwaarden, op den landdag te Sichem hem gesteld, reageerde.

Kon hij de klachten billijken?

Was hij genegen om verandering aan te brengen?

Neen, de raad der oudsten verwerpende en die der jongelingen opvolgende, stoorde hij zich aan deze rechtmatige klachten niet en gaf hun het brute antwoord: „Mijn vader heeft uw juk zwaar gemaakt, maar ik zal boven uw juk nog daartoe doen; mijn vader heeft u met geeselen gekastijd, maar ik zal u met schorpioenen kastijden”. (vers 14).

Als het volk dit antwoord, dat van *kortzichtigheid* getuigt, beluistert, dat weet het, dat er geen goeds meer is te verwachten en aanstonds is zijn antwoord, waardoor de scheuring van het rijk een feit is geworden: „*Wat deel hebben wij aan David! ja, geen erve hebben wij aan den zoon van Isaï. Naar uwe tenten, o Israë! voorzie nu, uw huis, o David!*” (vers 16).

Met dit voor oogen is u *de uiterlijke aanleiding* tot deze scheuring wel duidelijk geworden en gij zijt met mij er van overtuigd geworden, dat een regeering, die zoo optreedt als Rehabeam deed, deze scheuring aan zichzelf heeft te wijten.

Laten wij nu in de tweede plaats stil gaan staan *bij de innerlijke oorzaak* van deze scheuring.

II.

Daar is aan deze scheuring nog een andere zijde en daar moeten wij *bovenal* op letten en dat is *de allesbeheerschende goddelijke factor*.

Deze wordt ons voorgehouden in vers 15 en wel met deze woorden: „*Alzoo hoorde de Koning naar het volk niet; want deze omwending was van den Heere, opdat Hij Zijn woord bevestigde, hetwelk de Heere door den dienst van Ahia, den Siloniet, gesproken had tot Jerobeam, den zoon van Nebat*”.

Welk woord was dat?

Dit: op zekeren dag stond Ahia, Gods Profeet, op een eenzamen weg te wachten.

Een mooie, nieuwe mantel hing los om zijn schouders. Op een oogenblik naderde uit het Zuiden, van de heuvels, waar achter Jeruzalem lag, een andere man, veel jonger en krachtiger dan Ahia.

Toen de twee elkander ontmoetten, gebeurde er iets vreemds.

Ahia wierp zijn nieuwen mantel af en scheurde die middendoor.

Daarna scheurde hij iedere helft in *tweeën* en dan daarna weer elk stuk in *drieën*.

Tot den jonge man, wiens naam Jerobeam was, zeide Ahia:

„Neem u tien stukken; want alzoo zegt de Heere, de God Israëls: „Zie, Ik zal het Koninkrijk van de hand van Salomo scheuren, en u tien stammen geven”.

Wij kunnen het weten, dat de Heere dit deed, omdat Koning Salomo zich had neergebogen voor de afgoden.

Nu, dit woord, gesproken door den profeet Ahia tot Jerobeam, ging nu in vervulling en daaruit moet ons heel duidelijk worden, *dat deze omwending van den Heere was*; dit is de *innerlijke oorzaak* van de *scheuring*.

Opdat deze zaak ons zeer duidelijk zal zijn, stellen wij eerst de vraag:

Was deze scheuring uit God?

Het antwoord op deze vraag is *ontkennend*, want rotsvast moet voor ons staan, dat deze scheuring is en blijft *een nationale zonde*, die treurige gevolgen heeft gehad.

Dan vragen wij:

Was deze scheuring van God?

Op deze vraag is ons antwoord *bevestigend*. Deze omwending is *van* den Heere en daarmee bedoelen wij, dat in deze scheuring een *beschikking* des Heeren is en dat deze omwending niet geschiedt zonder Gods vrijmachtig bestel.

In één woord: de *diepste oorzaak* er van ligt in het souvereine besluit van den Raad des Heeren. Wanneer nu het antwoord van Rehabeam van *kortzichtigheid* getuigt, dan is dat in de eerste plaats zijn *eigen schuld* en toch mogen wij ook weer zeggen, dat hij zoo *kortzichtig was*, omdat de Heere Zijn Woord wilde waarmaken, dat Hij gesproken had door Ahia tot Jerobeam: God onthield hem de genade om recht te zien.

Het is dus zoo: Rehabeam werd *het middel*, waardoor de Heere de aangekondigde straf deed komen over de zonde van Salomo.

Wij staan hier dus voor het oordeel van Gods gerechtigheid en dan wel in de eerste plaats over *Davids huis*. Over Davids huis en dan denken wij aan de verschillende overtredingen van Salomo.

In de Koningswet, die wij vinden in Deut. 17, had de Heere bepaald, dat Israëls Koningen noch paarden, noch vrouwen, noch zilver en goud mochten vermenigvuldigen, doch Salomo had zich daaraan niet gehouden; hij deed het tegenovergestelde en was *on gehoorzaam*.

Daar kwam nog bij, dat deze zoo rijk beweldadigde Koning zich door zijn vrouwen tot de schrikkelijke zonde van afgoderij liet verleiden en zich nederboog voor de afgoden. Nu, in de scheuring van het rijk, deed God de aangekondigde straf over die zonde komen.

Doch dat niet alleen; het oordeel van Gods gerechtigheid kwam ook in die scheuring van het rijk *over gansch Israël* en dan met name over Jozefs' geslacht.

Neen, het volk was er in de dagen van Koning Salomo ook niet op vooruitgegaan; de invloed van het hof vond onder het volk al te gereeden ingang.

Het vergat den Heere en week van Hem af en: „zoo zijn kinders ooit Mijn zuiv're wet verlaten; zoo 's richtsnoer van Mijn recht ter reeg'ling niet kan baten, zoo zij ontheiligen, wat Ik heb voorgeschreven, dan mogen zij”, zoo zegt de Heere, „gewis voor Mijne straffen beven.”

In donkere dagen, in dagen waarin de Heere met Zijn oordeelen op aarde is; in dagen waarin God toornst op de wereld en de wereldbrand elk oogenblik kan uitbreken, is uit deze scheuring des rijks voor ons veel te leeren.

Duizenden denken aan deze dingen geen enkel oogenblik.

Aan God denken zij niet.

Voor 's Heeren Woord beven zij niet.

Om de inzettingen en rechten des Heeren bekomen zij zich niet.

De zondigheid der zonde kennen zij niet.

Die menschen komen op zijn hoogst tot de uiterlijke aanleidingen en zien niet verder. Zij zijn blind. Maar gelukkig, er is ook nog een ander volk, een volk, dat open oogen ontving.

Door Gods genade verstaat het, dat zonde onwettelijkheid is. Dit volk moet in deze donkere tijden zoe-

ken naar de *innerlijke oorzaak der scheuring*, welke gelegen is in de zonde en Godverlatenheid.

Er is veel geestelijk verval.

De gansche wereld staat in oorlog tegen God. De hemel der verschijnselen is droevig rood gekleurd en de teekenen der tijden roepen 's Heeren kinderen naar hun *bidvertrek*, om daar den Naam des Heeren aan te roepen.

Eens kreeg Amos, de boer van Tekoa, de profeet des Heeren, in een vijftal visioenen te zien de oordeelen, die over Israël komen zouden en hij werd daardoor tot in het diepst van zijn ziel aangegrepen. In die gestalte kwam hij in zijn bidvertrek om daar snikkend te worstelen.

Zijn handen hief hij op naar den hemel en smeekend riep hij uit: „*Heere, Heere! vergeef toch*”.

Deze man, deze bidder, had de *diepste oorzaak* der breuk helder voor oogen.

Zulke bidders heeft de wereld noodig; zij zijn meer waard dan het machtigste leger.

Zulke bidders heeft Nederland noodig; menschen, die de *innerlijke oorzaak* van al de ellende hebben gevonden en bij den Heere *vergeving* zoeken.

Op dat noodgeschrei doet de Heere nog groote wonderen, want „God, Die helpt in nood, is in Sion groot”.

Wanneer de waarschuwingen des Heeren er zijn, laat Gods volk er dan vooral acht op geven.

Er moet komen een bukken voor den hoogen God. Gods volk moet in deze donkere dagen elkander toeroepen: „Laat ons onze wegen onderzoeken en doorzoeken, en laat ons wederkeeren tot den Heere.

Laat ons onze harten opheffen, mitsgaders de handen, tot God in den hemel, zeggende: Wij hebben overtreden en wij zijn wederspanning geweest; daarom hebt Gij niet gespaard,”

Zoolang er nog een biddend volk in ons Vaderland is, is er hoop, doch wee, wanneer 't zou komen zooals het was in de dagen van Jeremia, toen de Heere *de voorbede verbood* met de woorden: „*Bid niet voor dit volk*”.

III.

Nadat wij G. L. u twee zaken hebben verduidelijkt met het oog op de scheuring van het rijk, n.l. *de uiterlijke aanleiding* en de *innerlijke oorzaak*, letten wij nog op *het schuldig karakter* van die scheuring.

Dat schuldig karakter zal ons duidelijk worden wanneer wij maar even teruggrijpen en letten op het antwoord van de klagers, aan Rehabeam gegeven.

Zij hadden uitgeroepen: „Wat deel hebben wij aan David! ja, geen erve hebben wij aan den zoon van Isai.

Naar uwe tenten, o Israëll! voorzie nu uw huis, o David!”

Eigenaardig is, dat, wanneer wij in de historie zoo ongeveer een halve eeuw teruggaan, wij hetzelfde vinden.

Na het bedwingen van Absalom's opstand had een zekere Seba, een Belialsman, de zoon van Bichri, op de bazuin geblazen en uitgeroepen: „*Wij hebben geen deel aan David en wij hebben geen erfenis aan den zoon van Isai, een iegelijk naar zijn tenten, o Israël.*” (2 Sam. 20 : 1).

Deze Seba was een *oproermaker* en het lied dat hij zong, was het lied *van den opstand*, de inhoud er van was één en al *revolutionnair*.

Nu, G. L. dit lied was sinds Seba blijven voortleven.

Ging het bij Seba tegen David, bij de klagers in Rehabeam's dagen ging het tegen Davids' kleinzoon.

Gerust, wat zij uitriepen was ook revolutionnair en

het zal ons blijken, dat het bij hen niet *alleen* tegen Rehabeam ging, maar dat het kwaad *veel dieper* zat.

Het ging tegen *David's huis*.

Het ging tegen *de heerschappij van David*.

Het ging tegen *het bestel des Heeren*.

Immers *aan Juda* had God *de heerschappij* gegeven en *aan David de kroon* en daar gingen zij nu eigenlijk tegen in. Het was dus *opstand* tegen het bestel des Heeren en daarin komt het schuldig karakter treffend uit.

Doch daarin niet alleen. Wanneer wij nu nog even denken aan Jerobeam, den zoon van Nebat, dan zal ons nog meer licht opgaan over het schuldig karakter.

Deze Jerobeam was met Koning Salomo in aanraking gekomen en aan hem had Salomo toevertrouwd de leiding van de heerendiensten van „het huis van Jozef”.

Bij deze Jerobeam kwam al spoedig naar voren een sterke tegenzin *tegen Juda's overheersching*.

Revolutionnaire plannen kwamen in hem op.

Separatistische neigingen begonnen zich bij hem te vertoonen en nog in het leven van Salomo hief hij de hand tegen den Koning op.

Zijn opstand gelukte niet en om zijn leven te redden, nam hij de vlucht naar Egypte.

En wat zien wij nu op den landdag te Sichem? Daar is deze Jerobeam de woordvoerder. Is het niet om op te merken, dat, terstond na Salomo's dood, deze *wederpartijder* van David's huis door Efraïm werd teruggeroepen en lezen wij niet daarin de *gezindheid* van Jozef's huis? Ja, ook hieruit blijkt, dat de diepste oorzaak opstand was tegen het bestel des Heeren, Die Juda de heerschappij had gegeven en ook hieruit blijkt het schuldig karakter der scheuring. Er is nog meer, want ook hiermede is het schuldig karakter niet *uitgeput*.

Wij moeten nog even stilstaan bij de *voorwaarden* aan Rehabeam gesteld.

Hoe waren die?

Wat bedoelden die?

Kort zouden wij kunnen zeggen: daarin ging het eigenlijk alleen om *stoffelijke belangen*.

Neen, hun strijd was niet voor de *zuivere beginselen*.

Neen, Gods Woord was niet het richtsnoer voor hun handelen.

Neen, zij repten met geen enkel woord over de *geestelijke afdwalingen* en om tot den Heere weder te keeren, daaraan dachten zij niet.

Heel hun strijd was *eigenbelang* en daarom droegen hun klachten een *zondig karakter*.

Mij dunkt, G. L. het schuldig karakter der scheuring is nu wel duidelijk en de leering komt ook hier naar voren, dat ook ons volk moet teruggeroepen worden tot 's Heeren Woord. Ook nu staat de belangenpolitiek op de eerste plaats. Men vindt het schier overal en daardoor zal de ellende hoe langer hoe grooter worden.

Maar wanneer de nooden en behoeften den Heere smeekend worden bekend gemaakt, dan alleen is er hoop.

Zoo'n smeekeling ontmoeten wij in Psalm 85 en hem hooren wij zingen en wij willen het met hem doen:

„Merk op, mijn ziel, wat antwoord God u geeft;

Hij spreekt gewis tot elk, die voor Hem leeft,

Zijn gunstgenoot, van blijden troost en vrêe,

Mits hij niet weer op 't spoor der dwaasheid trêe.

Voorwaar Gods heil is reeds nabij 't geslacht,

Hetwelk Hem vreest en Zijne hulp verwacht;

Opdat er eer in onzen lande woon'

En zich aldaar op 't luisterrijkst vertoon''.

Psalm 85 : 3.

Toepassing.

G. L. wij stonden, handelende over de scheuring des rijks, bij verschillende *menschenlijke factoren* stil, doch wij zagen dat die alle dienstbaar waren aan den *eenen goddelijken* factor n.l. dat de scheuring des rijks was *een straf* voor de afwijkingen van Koning Salomo.

Met dit voor oogen spreekt het vanzelf, dat het toepasselijk woord in hoofdzaak zal staan in het teeken van *waarschuwing*.

Salomo was, en niemand mag hieraan twijfelen, een kind van God, een beminde des Heeren.

In de vreeze Gods begon hij zijn regeering en in de gunst des Heeren deelde hij.

Met bijzondere wijsheid begiftigde God hem.

De Heere zegende hem.

De Heere gaf hem voorspoed, het ging hem wel, het gelukte wat hij deed.

Toch, en dat mocht de Koning nimmer vergeten, was hij een mensch van gelijke beweging als wij.

In hem was geen kracht en zou het goed blijven gaan, dan moest ook deze Koning elken dag den Heere vragen:

„Wil mij voor struikelen bevrijden

En ga mij met Uw heillicht voor.”

Deed hij dat?

Wij hebben het volle recht dit te betwijfelen en zeker weten wij dat er een tijd in zijn leven kwam, dat hij den Heere begon te *vergeten*, dat hij *in de genade* begon te *verachten*.

Hij kon de weelde niet dragen.

Hij struikelde.

Hij *viel* en wel zoo diep, dat de zoon van David, die zich zoo diep had leeren neerbuigen voor den God van Israël, voor den eenigen waarachtigen God, zich

ging neerbuigen voor de *afgoden*, door zijn vreemde vrouwen meegebracht naar Jeruzalem.

Aanstonds begrijpen wij hoe funest dit was voor zijn geestelijk leven.

In dien weg ging de Heere wijken.

In dien weg moest de Koning in het donker voort.

In dien weg zong hij niet:

Maar 't is mij goed, mijn zaligst lot,
Nabij te wezen bij mijn God;
'k Vertrouw op Hem geheel en al,
Den Heer', Wiens werk ik roemen zal."

Hier is Salomo tot waarschuwing voor al Gods kinderen.

Zoo als het hem ging, zoo kan het ook hun gaan en dan vooral, als de weelde en de voorspoed hun deel is.

Het zijn sterke beenen, die de weelde kunnen dragen; als Jeschurun vet wordt dan slaat hij achteruit.

Ja, het vleesch begeert tegen den Geest en wordt door het kwade licht verrast.

Is uw naam hier genoemd?

Was het ook u eertijds beter dan nu?

Gaat gij in 't donker voorwaarts?

Zoo ja, dan moet gij naar de oorzaak gaan zoeken. Niet onmogelijk is, dat gij moet bekennen den Heere te hebben vergeten en dat ook uwe oogen naar de ijdelheden der wereld zijn gaan zien.

Laat u waarschuwen.

Keert weder afkeerige kinderen en weet het toch goed, dat gij als kind des Heeren nimmer goedkoop zondigt.

Komt voor den Heere en belijdt Hem uw zonde.

Komt voor den Heere en zoekt bij Hem vergeving en smeekt:

„Geef mij genâ, geef mij geâ, o Heer',
En red mij tot Uw eer".

Toch is hiermede de waarschuwing, die uit het leven van Salomo tot ons komt, niet uitgeput, want Salomo zondigde niet alleen als kind des Heeren, maar tevens als *Overheidspersoon*.

Immers hoog had God hem geplaatst.

De koningskroon had God hem op de slapen gedrukt. Dit was heerlijk, maar ook bijzonder *verantwoordelijk*. Als iemand, die van den Heere in Staat of Kerk zoo'n verantwoordelijke taak heeft ontvangen, afwijkt, dan sleept hij zoo heel gemakkelijk het volk in die afwijking mee; wij zagen dat bij Salomo.

Ja, ook om de zonde van Salomo is het huis van David *diep vernederd* en wij kunnen er op rekenen, wanneer in Staat of Kerk de leidslieden gaan afwijken, het volk er in het algemeen niet vrij van zal blijven.

Gelukkig, het huis van David is wel *diep vernederd*, maar toch *niet uitgeroeid*. Dat kon niet. Neen, God zal Zijn waarheid nimmer krenken, maar eeuwig Zijn Verbond gedenken.

Zeker, wij leven in dagen van verval; èn in de wereld èn in de Kerk ziet het er donker uit, maar toch, Christus zal Zijn Kerk in stand houden, de poorten der hel zullen haar niet overweldigen.

Neen, *de geestelijke kern* kan niet verloren gaan; die zal er eeuwig blijven.

Gelukkig wanneer ons oog, ook in het wereldgebeuren, geopend is voor den *goddelijken factor* en wij zien, dat al deze dingen *moeten* geschieden. Dan beamen wij de dichtregelen:

„De gang van 't Godsgericht gaat door!
Der tijden teek'nen gaan ons voor!
Het Woord gaat zich vervullen,
Tot God Zijn oordeelsuur doet slaan,
'd Historie heerlijk leert verstaan,
Haar raadsels zal onthullen.”

Zoo is het, maar dan mag ik u niet heen laten gaan voor ik in 's Heeren Naam u de vraag doe: zijt gij door genade een kind des Heeren geworden?

Daar komt het voor ieder op aan. Wij zagen het: Salomo viel heel diep en zoo kunnen 's Heeren kinderen ook *vallen*, maar *vervallen*, *afvallen* kunnen zij niet, zij blijven kinderen Gods.

Van nature zijn wij geen kinderen Gods; dan gaan wij daarheen zonder God en zonder Christus.

Waarheen dan?

Vraagt gij dat? Nu, daar geeft de Heere in Zijn Woord een duidelijk antwoord op: dan gaan wij naar de eeuwige verdoemenis, naar die plaats, waar Jezus van heeft gezegd, dat de worm er niet sterft en het vuur er niet wordt uitgebluscht.

Onbekeerde mensch, hoort gij dit wel? Eeuwige verdoemenis, eeuwig van God gescheiden, eeuwig God vloeken.

O, laat ik u nu nog ernstig mogen waarschuwen en toeroepen: Zondaar bekeer u!

Gewis, er moet een Godsdaad gebeuren; uw steenen hart moet de Heere wegnemen en een vleeschen hart moet Hij u geven.

Groot is het dat gij nog leeft onder de welmeenende aanbieding van genade.

De Heere heeft geen lust in uw dood, maar wel in uw behoud.

Sta hier bij stil, want de deur der genade is nog open.

Steun niet op uw uitwendigen godsdienst of op uw vermeende goede werken.

Een verloren zondaar zijt gij; dat moet gij weten.

Gij moet door den Heiligen Geest overtuigd worden van zonde, gerechtigheid en oordeel.

Met den eisch der bekeering kom ik tot u, maar zeg

nu niet: ik ben onmachtig en daarom leg ik dien eisch naast mij neer.

Het is waar, gij zijt *onmachtig*. Ja, nog veel erger: gij zijt *onwillig*.

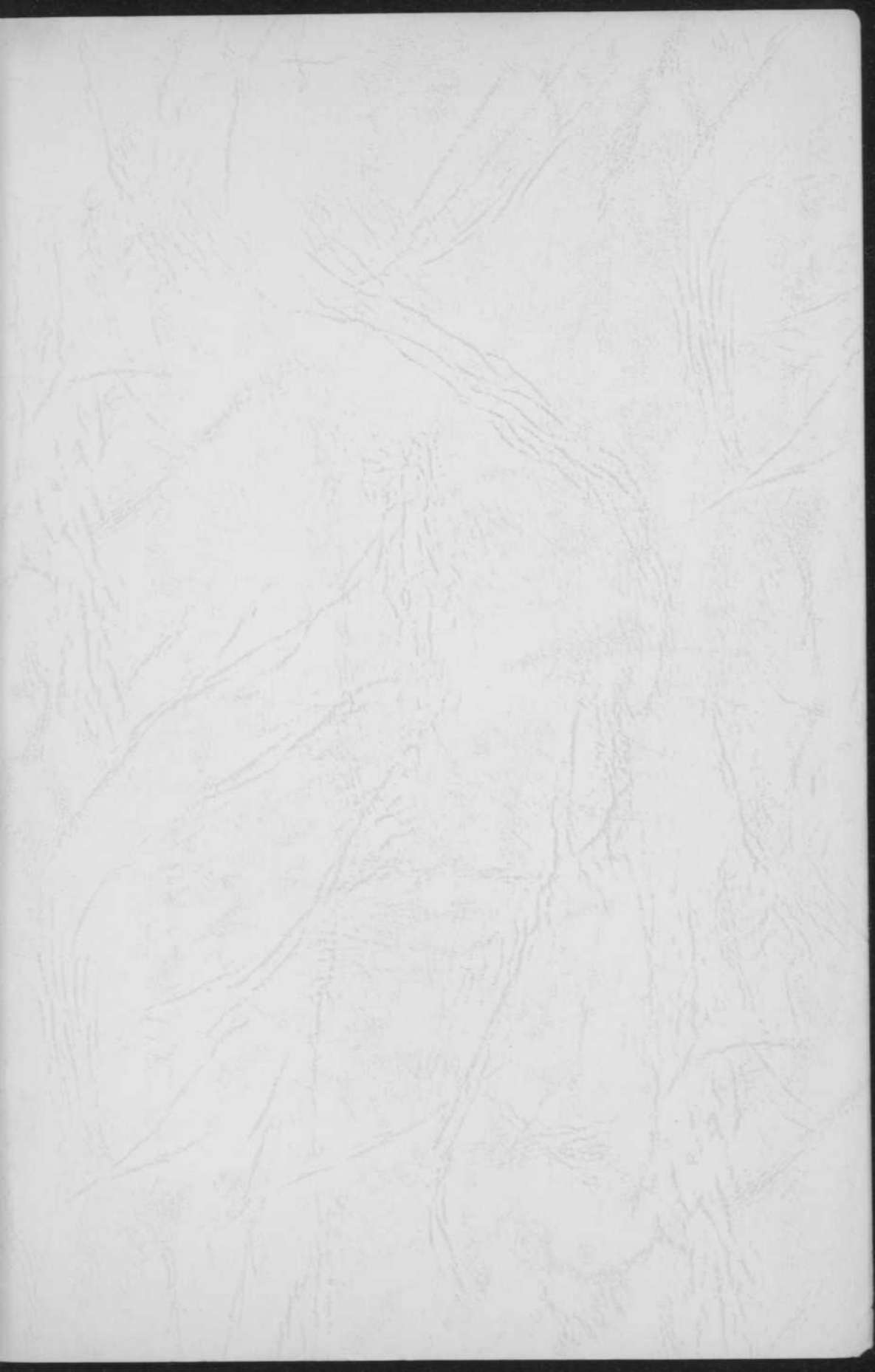
Dat dan die eisch des Heeren bij u een gebed worde en smeek: Heere bekeer Gij mij, dan zal ik bekeerd zijn.

In Christus moet gij geborgen worden; door het ware geloof moet gij Hem worden ingelijfd, dan zijt gij een nieuw schepsel.

Heden dan, nu gij Zijn stem hoort, verhard uw hart niet!

Haast u! om uws levens wil, vóór het voor eeuwig te laat is.

— Amen. —

THEOL. UNIV. APELDOORN

0 3198 00005437 8